БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 223 (18.401). • Чоршанба, 29 сентябрь 1982 йил • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ОЗАРБАЙЖОН ССР РАҲБАРЛАРИ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

Суҳбат пайти. («Известия»дан олинди).

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Бокуда Озарбайжон ССР раҳбарлари билан учрашди. Бўлиб ўтган суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев, Озарбайжон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. А. Халилов, республика Министрлар Советининг Раиси Г. Н. Сеидов, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Озарбайжон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитетининг аъзолари — КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров ва КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. М. Замятин ҳам ҳозир бўлдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев учрашув қатнашчиларига мурожаат этиб, бундай деди:

Сизлар билан ҳар галги учрашув чоғида биз партиямиз белгилаган планларни бошқариш юзасидан республикада қилинган ишларни якунлашимиз одат тусига кириб қолди. Бу нарса муваффақиятларни баҳолаш, камчиликларни кўриб бориш, уларни тугатиш чораларини белгилаш имконини беради.

Менинг Бокуга сўнгги бор 1978 йил сентябрида келганимдан бери нисбатан унчалик кўп вақт ўтгани йўқ. Аммо бу вақт ичида катта ва муҳим воқеалар жуда кўп бўлди.

Мен аввало КПСС XXVI съездини назарда тутаман. Бу съезд қабул қилган қарорлар комил ишонч билан Ленин йўлидан бораётган партия ва халқнинг бутун фаолиятига асос қилиб олинганлигини ҳаммамиз кўриб турибмиз.

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили тугай деб қолди. Бу йилда экономикамиз янада ўсди, одамларнинг фаровонлиги ошди.

Шу билан бирга биз экономиканинг қишлоқ хўжалиги, энергетика, транспорт сингари соҳаларидаги жиддий проблемаларни ҳал қилаётганлигимиз сизларга маълум. Партия билан ҳукумат бу масалаларни диққат марказида тутмоқдалар. Ҳозир, жумладан КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларини, мамлакатнинг Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш соҳасида катта иш авж олдириб юборилди.

Коммунистик партиянинг сиёсатини халқ якдиллик билан қўллаб-қувватламоқда. Халқ депутатлари маҳаллий Советларига июнь ойида ўтказилган сайлов якунлари ҳам шундан далолат беради.

Кўпмиллатли Ватанимизнинг катта байрами — ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги йилимизни якунлайди. Совет кишилари бу байрамни муносиб кутиб олмоқдалар.

Мамлакатимиз экономикаси, фани, маданиятини ривожлантиришга Озарбайжон ССР катта ҳисса қўшмоқда. Янги беш йилликда республика саноатда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам, айниқса пахта, узум, сабзавот етиштиришда яхши натижаларга эришди. Давлат ажратиб берган маблағдан самарали фойдаланилмоқда. Республикада бир талай яхши ташаббуслар юзага келди, бу ташаббуслар мамлакатда эътироф этилди.

Умуман биз Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг, ўртоқ Гейдар Алиевич Алиев бошчилигидаги Марказий Комитет бюросининг, республика Олий Совети ва Министрлар Советининг ишини юқори баҳолаймиз. Сизларнинг ташаббускорлик билан ижодий ишлаш иштиёқингиз, янгиликни излашингиз қўллаб-қувватлашга лойиқдир. Бу — чинакам партиявий ишчанликдир.

Аммо биз, коммунистларнинг анъанамиз шуки, эришилган муваффақиятларни муносиб баҳолаш билан бирга бутун диққат-эътиборни камчиликларга қаратамиз, ҳал этилмаган масалалар тўғрисида ўйлаймиз. Келинглар, ҳозир ҳам шундай қилайлик.

(Давоми иккинчи бетда).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

БОКУ, 27 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бугун Бокудан Москвага жўнаб кетди. У Озарбайжон ССРга Ленин ордени топширилишига бағишланган тантаналарда қатнашди.

Аэропортга бутун бориш йўлида Озарбайжон пойтахтининг кўчалари ва майдонларида минг-минглаб шаҳар аҳолиси Леонид Ильич Брежневни самимий табриклади.

Фахрий қоровул бошлиғи ўртоқ Брежневга рапорт берди. СССР ва Озарбайжон ССР Давлат гимнлари ижро этилди. Пионерлар Леонид Ильичга гулдасталар тутқаздилар.

Самолёт зинапояси олдида ўртоқ Л. И. Брежневни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев, Озарбайжон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. А. Халилов, республика Министрлар Советининг Раиси Г. Н. Сеидов, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари кузатиб қолдилар.

Леонид Ильич кузатиб қолувчилар билан самимий хайрлашди.

Самолёт Москва сари йўл олади.

Ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети бўлимининг мудири Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирининг ўринбосари М. Е. Могилевец жўнаб кетдилар.

* * *

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев шу куни Москвага қайтиб келди.

Внуково аэродромида ўртоқ Л. И. Брежневни М. С. Горбачев, В. В. Гришин, К. У. Черненко, В. И. Долгих, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, В. М. Зимянин, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари Г. С. Павлов, Г. К. Цинев, Г. Э. Цуканов, Н. А. Щелоков, СССР Давлат хавфсизлиги Комитетининг Раиси В. В. Федорчук, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат М. П. Георгадзе, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг референти Е. М. Самотейкин, бошқа ўртоқлар кутиб олдилар.

ҚУРИЛИШНИНГ САМАРАДОРЛИГИ ВА СИФАТИ УЧУН

ҚАРШИ, 27 сентябрь. (ЎзТАГ). Қашқадарё областининг шаҳар ва қишлоқлари тобора кўркамлашмоқда. Қарши дашти кенг кўламда ўзлаштирилмоқда. Бу ерда қурилиш индустриясининг катта базаси барпо этилди, янги қувватлар ишга туширилмоқда, бу эса қўриқ ерларда посёлкалар бунёд этишни жадаллаштириш, қурилиш ишларини республика жанубининг иқлим ва демографик хусусиятларини ҳисобга олиб амалга ошириш имконини беради. Қашқадарё область бинокорлари кенгашининг қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар. Улар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини муҳокама қилдилар. Кенгашни область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойипов очди.

Областдаги қурилиш ташкилотларининг иши тўғрисида ахборот берган область партия комитетининг иккинчи секретари И. И. Головачев, шунингдек «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғи Н. Р. Ҳамроев, Ўзбекистон ССР Госснаби раиси Т. Я. Шарипов, Бутуниттифоқ «Союзузбекгазпром» саноат бирлашмасининг бошлиғи А. Р. Отажонов, Ўзбекистон ССР қурилиш министрининг биринчи ўринбосари Ю. Г. Чернов, Қашқадарё область ижроия комитети капитал қурилиш бўлимининг бошлиғи Х. Турсунқулов, «Каршиирстепстрой» бирлашмасининг бошлиғи М. К. Аблязизов ўз нутқларида бинокорлар область ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшаётганликларини уқтириб ўтдилар. Кейинги вақтларда Косон ёғ-экстракция заводи, «Шўртангаз» газ қазиб чиқариш комплекси, Муборак газ қазиб чиқариш заводининг учинчи навбати сингари катта объектлар, бир қанча бошқа муҳим саноат ва социал-маиший объектлар, кўп миқдорда уй-жойлар ишга туширилди.

Бинокорлар мамлакатнинг Озиқ-овқат программасини бажариш йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумидан кейин областнинг қурилиш ташкилотларида кўпгина қимматли ташаббуслар туғилди. Бу ташаббусларнинг асосий мазмуни ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида ва муддатидан илгари фойдаланишга топширишга эришишдан, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини янгидан-янги меҳнат ютуқлари билан нишонлашдан иборатдир.

«Каршистрой» бошқармасининг қурувчилари ва монтажчилари, «Эскиангарканалстрой», «Мубарекгазпромстрой» трестларининг, область йўл бошқармасининг коллективлари юбилей вахтасида туриб муваффақиятли ишламоқдалар. Бу коллективларда бригада пудрати тобора кенг қулоч ёзмоқда.

Кенгаш иштирокчилари эришилган муваффақиятларни қайд этиш билан бир қаторда, камчиликлар тўғрисида, фойдаланилмаётган мавжуд резервлар ҳақида гапирдилар. Баъзи қурилиш ташкилотлари планнинг бажарилишини таъминламаяптилар. Объектларни ишга жуда кеч туширмоқдалар. Бу гап, аввало «Гидрострой», «Целинстрой», «Каршипромжилстрой», «Водстрой» трестларининг бўлинмаларига тааллуқлидир. Шу бўлинмаларнинг айби билан Шўртан ва Зеварда газ конденсат конларида турли объектлар қуриш ишларини олиб бориш, Қамаши ўрдак боқиш комплексини қуриш ва бошқа муҳим объектларни барпо этиш ишлари орқада қолмоқда. Косон, Толлимаржон, Шаҳрисабз, Баҳористон ва Муборак районларида мактаблар ва ҳунар-техника билим юртлари, бир қанча социал-маиший объектларни ишга туширишнинг ҳолати танқид қилинди.

Область бинокорлари олдида, деб таъкидлашди кенгаш қатнашчилари, ғоят муҳим вазифа турибди. Улар КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамизга учинчи Ленин орденини топшириш вақтида Тошкентдаги тантаналарда берган йўл-йўриқлари ва тавсияларига амал қилиб, беш йилликнинг иккинчи йили программасини барча кўрсаткичлар бўйича бажаришлари, бинокорлик материаллари, энергетика ресурсларидан самаралироқ фойдаланишлари, объектларнинг таннархини пасайтиришлари, иш сифатини оширишлари лозим. Бу йил 280 миллион сўмлик асосий фондларни ишга тушириш, 240 миллион сўмлик капитал маблағларни ўзлаштириш зарур. Сут заводи, область марказида 300 ўринли меҳмонхона, музикали драма театри, Қамаши районида ўрдакчилик комплекси, Шўртан ва Зеварда газ конденсат конлари юбилей йилида ишга тушириладиган муҳим объектлардир.

Буюртмачи министрликлар ва идоралар, дейишди сўзга чиққан ўртоқлар, ишга тушириладиган объектларни ускуналар ва махсус материаллар билан комплектлашни жадаллаштиришлари, ишлатувчи ходимларни тайёрлашни, қурилиш, монтаж ва ишга тушириш-созлаш ишларини белгиланган муддатда тугаллашда уларнинг қатнашишини таъминлашлари керак. Область, шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари қурилишларда топшириқлар ва графикларнинг бажарилиши устидан контроллик ўрнатишлари, юксак унумли ишлаш учун зарур шароитларни яратиш соҳасида хўжалик раҳбарларига нисбатан талабчанликни оширишлари, ташкилотчилик ва оммавий сиёсий ишларни кучайтиришлари, объектларни муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришлари зарур.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. К. Михайлов иштирок этди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов Ўзбекистонда кўпмиллатли совет адабиёти фестивали қатнашчиларини 28 сентябрь куни қабул қилди. У республика меҳнаткашлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми улуғвор қарорларини, СССРнинг Озиқ-овқат программасини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентда бўлиб ўтган тантаналарда берган йўл-йўриқлари ва билдирган истакларини қандай амалга ошираётганликлари тўғрисида Москва, Ленинград, қардош республикалардан келган ёзувчиларга гапириб берди.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини Ўзбекистон экономика ва маданиятнинг барча соҳаларида

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

СССР 60 ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ ТАШКИЛ ЭТИЛГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН РЕСПУБЛИКА КОММУНИСТИК ШАНБАЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Барча совет кишилари сингари Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари ҳам Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини тантанали равишда нишонлашга тайёргарлик кўрмоқдалар. Республика ишчилари, колхозчилари, зиёлилари мамлакат халқларининг қардошлик оиласида юбилейолди зарбдор вахтасида туриб, партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини амалга ошириш йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Республикада «СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта!» шиори остида мусобақа кенг авж олдириб юборилди. Кўпгина меҳнат коллективлари 1982 йилги халқ хўжалик планларини муддатидан илгари, Улуғ Октябрнинг 65 йиллигигача бажаришга, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигигача икки ярим йиллик ва уч йиллик топшириқни адо этишга интилмоқдалар.

Ленин партияси, совет тузуми тарбиялаб вояга етказган, чинакам ватанпарвар ва интернационалист бўлган Ўзбекистон меҳнаткашлари СССР пойтахти қаҳрамон шаҳар Москва меҳнат коллективларининг ССР Иттифоқи юбилейига бағишлаб 18 декабрда коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини зўр шавқ-завқ билан қўллаб-қувватладилар. Бу ташаббус муҳим иқтисодий, сиёсий ва тарбиявий аҳамиятга эгадир. Меҳнаткашларнинг кўпмиллатли Совет давлатининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш муддаосида уларнинг юксак сиёсий етуклиги, ватанпарварлик ва интернационал бурчини чуқур англаши, коммунизм идеалларига садоқати ёрқин намоён бўлмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети меҳнаткашларнинг истакларини қўллаб-қувватлаб:

1982 йил 18 декабрда СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган республика коммунистик шанбалигини ўтказишга қарор қилдилар.

Областларда, шаҳарларда, районларда, меҳнат коллективларида, министрликлар ва идораларда коммунистик шанбаликка тайёргарлик кўриш ва ўтказиш комиссиялари ҳамда штабларини тузиш тавсия этилди. Ҳамма жойда, корхоналарда, колхоз ва совхозларда, қурилишларда, муассаса ва ташкилотларда москваликларнинг ватанпарварлик ташаббусини муҳокама қилишга бағишланган ишчилар йиғилишларини ўтказиш, шанбалик куни учун оширилган социалистик мажбурият қабул қилиш, шанбаликнинг ҳар бир қатнашчиси энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш учун барча шароитни яратиб бериш, иш кўламини тайёрлаш, етарли миқдорда хом ашё, материал, асбоб-ускуна ва инвентар билан таъминлаш ҳақида ғамхўрлик қилиш керак.

Партия, касаба союз, комсомол ташкилотларига коммунистик шанбалик қатнашчиларининг социалистик мусобақасини авж олдириш, ўн биринчи беш йиллик фондига энг кўп миқдорда маблағ ажратишни таъминлаш топширилди. Меҳнат байрамига тайёргарлик кўриш давомида меҳнат коллективларининг диққат-эътиборини асосий иқтисодий вазифалардан бирини ҳал этишга — энг кам чиқим билан юқори пировард натижаларга эришишга қаратиш зарур. Шанбалик кунида иш вақтининг зое кетишига йўл қўйилмасин.

Республика коммунистик шанбалигига қатнашиш меҳнаткашларда коллективизм, ижтимоий бурчга садоқат, беғаразлик, совет кишиси — СССР граждани деган номдан фахрланиш туйғуларини тарбиялаши лозим. Коммунистик шанбаликнинг аҳамияти, меҳнат анъаналари ва совет қардош халқларининг ягона оиласида эришилган ютуқлари тўғрисида оғзаки ва кўргазмали агитацияни, лекция пропагандасини кучайтириш чоралари кўрилсин.

Газета ва журналларнинг редакцияларига, Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига, ЎзТАГга СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб 1982 йил 18 декабрда республика коммунистик шанбалигига умумхалқ тайёргарлигини ва уни ўтказишни кенг ёритишни ташкил этиш таклиф этилди.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб 1982 йил 18 декабрда ўтказиладиган республика коммунистик шанбалиги Совет Ўзбекистони меҳнаткашларининг Коммунистик партия ва тинчлик ҳамда коммунизм учун атоқли курашчи, Ленин ишининг содиқ давомчиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги ленинчи Марказий Комитет теварагига жипслашганлигининг янги намойишига айланади, 1982 йил ва умуман беш йиллик топшириқларини бажаришга республиканинг муносиб ҳиссаси бўлади, деб қатъий ишонч билдирдилар.

ПАХТА — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 28 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	5,21	64,04	4,68	58,93
Хоразм	2,30	57,45	2,55	32,83
Бухоро	2,09	56,34	1,15	11,85
ҚҚАССР	2,85	48,76	2,71	28,52
Сурхондарё	2,30	46,52	1,60	27,51
Навоий	2,48	43,42	2,29	17,61
Наманган	2,26	39,05	1,83	17,65
Андижон	2,47	37,71	1,84	8,78
Фарғона	2,15	36,46	0,99	9,15
Қашқадарё	2,20	35,64	1,61	16,89
Сирдарё	4,36	34,69	5,27	38,62
Самарқанд	2,01	34,54	1,27	16,14
Жиззах	3,77	32,56	4,35	33,75
Республика бўйича:	2,73	43,13	2,45	24,63
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Наманган	4,44	48,86	—	2,87
Навоий	2,48	48,82	—	—
Сурхондарё	3,02	47,97	2,79	31,71
Бухоро	2,10	27,81	—	—
Қашқадарё	2,43	27,79	1,02	5,04
Республика бўйича:	2,78	40,74	1,95	20,18

ФРАНЦИЯЛИК МЕҲМОНЛАР

Франция Коммунистик партияси активистларидан бир группаси Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда. Улар Самарқандга бориб келдилар, Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, В. И. Ленин Марказий музейининг филиалида бўлдилар. 28 сентябрь куни француз коммунистлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. (ЎзТАГ).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ОЗАРБАЙЖОН ССР РАҲБАРЛАРИ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

(Боши биринчи бетда).

[illegible]

ашё ресурсларини кўпайтириш лозим.

Бунинг учун ҳозир республикангизда зарур шарт-шароитлар яратилмоқда. Нефтни қайта ишлаш саноатини тубдан реконструкция қилиш ва модернизациялашнинг республика партия ташкилоти белгилаган программаси турмушга татбиқ этилмоқда. Ҳозирча эса, ўртоқлар, республика заводлари нефть маҳсулотларининг қарийб ярмисини мазут тарзида бермоқда. Бунга тоқат қилиб бўлмайди, албатта.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифат жиҳатдан янги даражаси ишлаб чиқаришнинг янги техникавий даражасига мувофиқ бўлиши керак. Техника тараққиётининг моҳияти мана шундан иборат, нефтнигина эмас, шу билан бирга бошқа барча моддий ресурсларни ҳам оқилона ишлатиш ва тежашга ҳаракат қилиш лозим, албатта. Ўртоқлар, сизлар бу жуда катта вазифани ҳал этишда ҳам қатъият ва юксак натижадорлик намунасини кўрсатасизлар деб умид қиламан.

Модомики биз табиий ресурслардан фойдаланиш тўғрисида гап очган эканмиз, ер остидан чиқадиган иссиқ сувлар каби энергия таъминоти манбаининг ҳам имкониятларини ўрганишни маслаҳат берур эдим. Республикангизда бундай сувлар кўп...

...лар раҳбарлари ҳамда мутахассисларининг диққат-эътиборини яна мамлакатда дон ва ем-хашак ишлаб чиқаришни кўпайтиришга доир туб тадбирларни амалга ошириш масалаларига қаратишни зарур деб топди. Шу ўринда мен халқимизнинг асосий бойлиги бўлмиш ерга муносабат хусусида алоҳида тўхталиб ўтмоқчиман. Ишни омилкорлик билан, илмий асосда юритиш замирида қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришнинг катта-катта резервлари яширинib ётибди.

Масалан, суғориладиган ерларни олиб кўрайлик. Ҳозир Озарбайжонда 1.2 миллион гектардан кўпроқ мана шундай ер бор. Аммо улардан олинаётган самара ҳали етарли эмас, суғориладиган ерлардаги дон экинларининг ҳосилдорлиги ҳамон паст. Суғориладиган ерларнинг шўр босганлиги бунинг сабабларидан биридир. Шўр ювиш суст олиб борилмоқда. Суғориш маданиятининг паст бўлишига йўл қўйилмоқда. Ариқ ва зовурларнинг анчагина қисми ёмон ҳолатда сақланмоқда.

Хўжасизликка тоқат қилиб бўлмайди, ўртоқлар. Республика партия ташкилоти сифат жиҳатдан янги вазифани, суғориладиган ҳар гектар ердан йилига икки-уч ҳосил олиш вазифасини ҳал этишни кўзлаши лозим. Бу...

Ўртоқ Л. И. Брежнев совет қонунларини ва социалистик ахлоқни бузиш ҳолларига қарши курашнинг актуаллиги тўғрисида гапириб бундай деди: хўжалик ва маъмурий бўғинларнинг бир қанчасида ҳали ҳам жиноятчиларнинг халқ мулкини талон-тарож қилишига, давлатга зарар етказишига, жамият манфаатларига зид ҳаракатлар қилишларига имконият берадиган шарт-шароитлар сақланиб қолмоқда. Жамият учун зарарли ва хатарли бўлган мана шу ҳодисаларга қарши ҳамма йўллар бўйлаб курашни янада кўпроқ кучайтириш — сизларнинг бевосита бурчингиздир, деб таъкидлади у. Шу пайтгача қилинган ишлар билан кифояланиб қолиш асло ярамайди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев сўзининг охирида бундай деди:

Республика партия ташкилоти сафларида 345 мингдан кўпроқ коммунист бор. У ҳамиша партиямизнинг жанговар кучи бўлиб келган. Республика Компартияси Марказий Комитети ҳамма ишларда шаҳар ва район комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига таяниб тўғри йўл тутмоқда. Мана шу энг муҳим бўғинларнинг активлигини бундан буён ҳам ҳар томонлама ошириш, уларнинг ташаббускорлигини ривожлантириш, уларга ёрдам ва мадад бериш керак.

Келгусида қилинадиган ишлар кўп, ўртоқлар, рес...

...лик руҳи билан суғорилган чуқур мазмунли нутқингизни зўр эътибор билан тингладик. Партия ташкилоти фаолиятига, республиканинг иқтисодий ва социал ривожланиш планларини бажаришдаги муваффақиятларига Сиз берган юксак баҳо, Сизнинг тавсияларингиз ва мутлақо ҳаққоний танқидий мулоҳазаларингиз партия Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, шахсан Сиз, Леонид Ильич томонидан бизга берилган янги жуда катта ёрдамдир, коммунистларнинг, бутун Озарбайжон халқининг бундан буёнги жанговар иш программасидир. Ҳамма йўл-йўриқларингиз ва кўрсатмаларингиз Озарбайжон меҳнаткашларининг ишларида рўёбга чиқарилади, деб ваъда беришга ижозат этгайсиз.

Сўнгра ўртоқ Алиев республика бу йилги план ва социалистик мажбуриятларни қандай бажараётганлиги тўғрисида ахборот берди, Озарбайжон партия ташкилоти ҳал этаётган масалаларга тўхталиб ўтди. Ҳозир, деди у, асосий диққат-эътибор саноатнинг структурасини такомиллаштиришга, ёқилғи-энергетика комплексини янада ривожлантиришга, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишга, меҳнат ресурсларидан фойдаланишни яхшилашга, жиноятчиликка қарши, социалис-

тик мулкни талон-тарож қилишга қарши курашни кучайтиришга, ҳуқуқ бузишларнинг олдини олиш соҳасидаги ишга қаратилган.

Етмишинчи йилларда Озарбайжоннинг умумиттифоқ экономикасига қўшган ҳиссаси анча кўпайганлиги, мамлакат миллий даромадини ҳосил қилишда, саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулоти ишлаб чиқаришда республиканинг салмоғи ўсганлиги бизни қувонтиради.

Бизнинг муваффақиятларимиз — партия доно миллий сиёсатининг, СССР халқлари дўстлиги ва ўзаро ёрдамининг натижасидир. Ҳамма йиллар мобайнида биз мамлакатдаги барча миллат ва элатларнинг, айниқса оғамиз — улуғ рус халқининг қудратли мададини сезиб келаяпмиз.

Қилинган ишлар тўғрисида маълумот бериш билан бирга ҳали ишимизда кўпгина камчилик ва нуқсонлар борлигини, республика фойдаланилмаётган катта резервларга эга эканлигини ҳам равшан англаб турибмиз. Бугун Сиз бизни мутлақо ҳақли равишда танқид қилдингиз. Биз камчиликларни тугатиш, ҳамма соҳалардаги ишимизни такомиллаштириш учун барча чораларни кўрамиз.

Ўртоқ Алиев Озарбайжон халқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг актуал проблемаларига, чунончи, республика нефть ва газни қайта ишлаш саноатини техника билан қайта қуроллантириш, электр энергия ҳосил қилишни, жумладан атом электр станцияси қуриш ҳисобига кўпайтириш проблемаларига, республикани минерал ўғит, қишлоқ хўжалик техникаси, зотдор чорва моллар билан таъминлаш масалаларига тўхталиб ўтди.

Азиз Леонид Ильич, Сиз билан бўлган суҳбат бизга қудратли куч-қувват бахш этди, бу суҳбат меҳнаткашлар оммасини КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш соҳасида зўр иштиёқ билан ишлашга сафарбар қилишнинг ҳаётбахш омили бўлиб қолади, деди сўзининг охирида ўртоқ Г. А. Алиев. Сиз ўртага қўйган вазифаларни биз Марказий Комитет бюросида чуқур таҳлил этиб, уларни турмушга татбиқ этиш тадбирларини белгилаб оламиз, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг пленумида, барча партия ташкилотларида ва меҳнат коллективларида бу вазифаларни атрофлича муҳокама қиламиз. Биз ўзимиз орттирган тажрибага, ҳозирги беш йилликдаги ишлар муваффақиятли бораётганлигига асосланиб, Сизга ваъда бериб айтамизки: Озарбайжон меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликни ҳам муддатидан илгари бажарадилар Озарбайжон Коммунистик партияси, республикамиз меҳнаткашларининг бутун интернационал коллективи коммунистик қурилиш умумхалқ ишига қўшаётган ҳиссасини янада кўпайтириш учун куч ва ғайратларини аямайдилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА УЧРАШУВ

(Боши биринчи бетда).

катта муваффақиятлар билан кутиб олаётганлиги суҳбат чоғида таъкидлаб ўтилди. Ана шу барча ютуқлар — ленинча миллий сиёсат тантанасининг, совет қардош халқлари бузилмас дўстлиги буюк бунёдкорлик кучининг, кўпмиллатли Ватанимиз барча миллат ва элатлари ўзаро ёрдамининг ёрқин мисолидир. Ўзбек халқи маънавий маданиятнинг бундай юксак даражасига ажойиб воқелигимиз туфайли, шаклан миллий, мазмунан социалистик бўлган, биродарлашган ва уйғун бирлашган барча совет миллий маданиятларининг тажрибаси ва катта ютуқлари туфайли эришилди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари мамлакат бойликларини кўпайтиришга қўшаётган ҳиссасини тинмай ошириб боришни, жонажон диёр неъматлари билан Ватан омборларини тўлдиришни ўзининг интернационал бурчи деб ҳисоблайди. Бу эса, аввало, «оқ олтин»дир. Республика меҳнаткашлари шу юбилей йилида қабул қилган ўз мажбуриятларини шараф билан бажаришга, бутун дунёда тинчликнинг мустаҳкам таянчи — социалистик Ватан қудратини мустаҳкамлашга аҳду паймон қилишган.

Ш. Р. Рашидов Ўзбекистонда маданиятнинг ривожланиши тўғрисида гапириб, у Октябрнинг дастлабки нурлари билан қаддини ростлади, социализмнинг маънавий бойликлари, бошқа қардош халқларнинг ва аввало, улуғ рус халқининг тажрибаси билан бойиди, деб таъкидлади.

Ёзувчининг халқ олдидаги масъулияти катта. У ғоявий эътиқодини, граждан активлигини ҳамда инсон ва жамиятнинг юксак ахлоқини тарбиялаш учун жавобгардир. Ёзувчи шахсни ҳар томонлама камолга етказиш учун, энг инсонпарвар совет турмуш тарзини қарор топтириш учун юксак даражада жавобгардир. КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий журналларнинг коммунистик қурилиш практикаси билан ижодий алоқалари тўғрисида» яқинда қабул қилган қарорида бу нарса яна бир бор зўр куч билан таъкидлаб ўтилди.

Ўзбекистонда фестиваль катта муваффақият билан ўтмоқда. У совет адабиётлари дўстлиги ва қардошлигининг ёрқин байрамига, совет халқлари дўстлиги ва қардошлиги байрамига айланди. Фестиваль республикадаги минг-минглаб меҳнаткашларнинг қалбларида чуқур ва эзгу из қолдириши, уларнинг ватанпарварлик туйғуларини, гражданлик активлигини янада кучайтириши, коммунистик бунёдкорлик вазифаларини муваффақиятли равишда ҳал этиш учун уларга янги куч бағишлаши шак-шубҳасиздир. Фестиваль янги салмоқли асарлар яратилишига шубҳасиз кўмаклашади, ўзбек ёзувчиларининг Москва, Ленинград, барча иттифоқдош республикалар ёзувчилари билан ижодий алоқаларини янада кўпроқ активлаштиради.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Ю. И. Суровцев, СССР Ёзувчилар союзи правлениеси секретари Р. Ҳ. Ҳамзатов, СССР Ёзувчилар союзи правлениеси секретари, «Литературная газета»нинг бош редактори А. Б. Чаковский, СССР Ёзувчилар союзи правлениеси секретари, «Знамя» журнали бош редактори В. М. Кожевников, грузин шоири Ираклий Абашидзе, қалмиқ халқ шоири Давид Кугультинов, СССР Ёзувчилар союзи правлениеси секретари А. Н. Чепуров, москвалик адабиётшунос З. С. Кедрина, СССР Ёзувчилар союзи правлениеси секретари Г. А. Ахунов самимий қабул учун, адиблар шаънига айтилган эзгу истаклар учун миннатдорчилик изҳор этдилар.

(ЎзТАГ).

ҲАМКОРЛИК АСОСИДА

Социалистик мамлакатлар фанлар академиялари ҳисоблаш техникаси илмий масалаларини ўрганувчи кўп томонлама ҳамкорлик комиссияси «Инсон — машина ва робот-техника системаларига билимнинг сингдирилиши» иш группасининг мажлислари 28 сентябрь куни Тошкентда ниҳоясига етди. Болгария, Германия Демократик Республикаси, Совет Иттифоқи ва Чехословакия вакиллари ҳисоблаш техникаси соҳасидаги тадқиқотларни янада ривожлантириш, халқ хўжалиги, фан ва маданиятнинг турли жабҳаларида электрон-ҳисоблаш машиналарини қўлланиш тўғрисида фикрлашиб олдилар. Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективининг ишлари билан танишдилар.

— Шу нарса диққатга сазоворки, группамизнинг биринчи мажлиси ўн тўрт йил муқаддам Ўзбекистон пойтахтидаги «Кибернетика» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг базасида ўтказилган эди, — деди совет делегациясининг раҳбари, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. С. Поспелов. — Ўша пайтдан буён техникавий кибернетика ва ахборот назарияси соҳасидаги илмий-тадқиқатлар олға қараб жуда катта қадам қўйди. Буни тошкентлик олимлар ишлари мисолида ҳам кўриш мумкин. Улар халқ хўжалигини бошқариш республика автоматлаштирилган системасининг биринчи навбатини мамлакатда биринчи бўлиб ишлаб чиқдилар ва практикларга топширдилар.

Ўзбекистон тадқиқотчилари социалистик мамлакатларнинг олимлари кўп томонлама ҳамкорлик доирасида олиб бораётган улкан ишга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. (ЎзТАГ).

НАМАНГАН ОБЛАСТИ БОҒБОН ВА САБЗАВОТКОРЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Наманган областининг деҳқонлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми тарихий қарорларини амалга ошира бориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, шу йилнинг оғир иқлим шароитларида сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, хўл мева ва узумдан мўл ҳосил етиштирдилар, уларни йиғиштириб олиш, тайёрлашни уюшқоқлик билан ўтказдилар ва ана шу қимматли озиқ-овқат маҳсулотларини давлатга сотиш планини муддатидан илгари бажардилар.

Саноат корхоналарига, савдо тармоқлари ва умумиттифоқ фондига 108 минг тонна сабзавот етказиб берилди, бу эса 102 процентни ташкил этади, 9,4 минг тонна ёки йиллик планнинг 118 проценти миқдорида картошка, 23,8 минг тонна ёки йиллик планнинг 108 проценти миқдорида полиз маҳсулотлари, 39,9 минг тонна ёки йиллик планнинг 108 проценти миқдорида хўл мева, 35,4 минг тонна ёки йиллик планнинг 101 проценти миқдорида узум топширилди. Умумиттифоқ фондига 51 минг тоннадан зиёд мева-сабзавот маҳсулоти етказиб берилди.

Областнинг ҳамма районлари топшириқларни бажариш ишига салмоқли ҳисса қўшдилар. Косонсой, Наманган, Чортоқ, Поп Задарё, Тўрақўрғон, Янгиқўрғон районларидаги ихтисослашган хўжаликлар давлатга айниқса кўп миқдорда маҳсулот сотдилар.

Косонсой районидаги «Косонсой» совхози, Наманган районидаги Тельман номли колхоз мўл сабзавот, Задарё районидаги «Гулбоғ», «Украина», Поп районидаги «Поп», «Найман» совхозлари мўл полиз маҳсулотлари, Янгиқўрғон районидаги «Нанай», Фрунзе номли совхозлар мўл хўл мева, Тўрақўрғон районидаги Ленин номли, Поп районидаги Узоқов номли совхозлар мўл узум ҳосили етиштирдилар.

Бу муваффақиятларга партия, совет, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари зўр ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб борганликлари натижасида, колхозчилар ва совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларининг юксак меҳнат активлиги натижасида эришилди.

Мева-сабзавот маҳсулотларини сотиш ва уни умумиттифоқ фондига етказиб бериш давом этмоқда.

Область меҳнаткашлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, давлатга пландан ташқари 25 минг тонна сабзавот, 5 минг тонна хўл мева ва узум топшириш мажбуриятини олдилар.

Область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг барча турларини етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан шу йилги мажбуриятларни муваффақиятли бажариш йўлида бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар.

САМИМИЙ ВАЗИЯТДА

БОКУ, 26 сентябрь. (ТАСС). Озарбайжон ССРга Ленин ордени топширилиши муносабати билан Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети ва Министрлар Совети бугун қабул маросими ўтказдилар.

Қабул маросимида Л. И. Брежнев, Г. А. Алиев, К. А. Халилов, Г. Н. Сеидов, А. М. Александров, Л. М. Замятин, Озарбайжон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, партия ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари, саноат ва қишлоқ хўжалиги илғорлари, фан ва маданият арбоблари, ҳарбий бошлиқлар, жамоатчилик намояндалари ҳозир бўлдилар.

Ўртоқ Г. А. Алиев ҳозир бўлган кишиларни табриклаб бундай деди:

Республикага Ленин ордени топширилиши меҳнат ғалабасининг завқли байрамига айланди. Шу кунларда Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетига меҳнат коллективларидан, ишчилар, колхозчилардан, зиёлилардан, аҳолининг ҳамма табақаларидан рапортлар, хатлар, телеграммалар келиб турибди, Леонид Ильич, уларда КПССнинг ички ва ташқи сиёсати тўла-тўкис ва астойдил қўллаб-қувватланаётганлиги изҳор этилган. Сизнинг келишингиз, республикага Ленин ордени топширишингиз шарафига халқ хўжалик планларини тўла ва ошириб бажариш юзасидан янги социалистик мажбуриятлар олинганлиги хабар қилинмоқда. Бу — партия билан халқ чамбарчас бирлигининг яққол кўринишидир.

Озарбайжон меҳнаткашларининг Ленин ордени билан тақдирланган муваффақиятлари, деди у сўзини давом эттириб, катта байрам — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўраётган бутун совет халқи улуғ зафарларининг бир қисмидир. Коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги, КПСС Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюроси, Совет ҳукуматининг, шахсан Леонид Ильич Брежневнинг актив, собитқадам, самарали фаолияти Советлар мамлакати ютуқларининг асосидир.

Ленинча миллий сиёсат, жамиятимизда қарор топган социалистик интернационализм принциплари, халқларнинг дўстлиги ва қардошларча ўзаро ёрдами, улуғ рус халқининг барча миллат ва элатларга беғараз ёрдами Совет давлати қудратининг энг муҳим омилидир.

Ўртоқ Алиев Совет Озарбайжони тўғрисидаги, бутун совет халқининг фаровонлиги ҳақидаги доимий ғамхўрлик учун, Ер юзида тинчлик таъминланаётганлиги учун КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик изҳор этди. У барча ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси — улуғ Ленин партияси учун, партия Марказий Комитети, Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси учун, Совет ҳукумати учун, қудратли совет халқи учун, СССРдаги барча миллат ва элатларнинг мустаҳкам дўстлиги ҳамда қардошлиги учун, оғамиз — улуғ рус халқи учун, Леонид Ильич Брежнев учун қадаҳ кўтарди.

Қабул маросимида гулдурос қарсаклар билан кутиб олинган ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Ҳурматли Гейдар Алиевич!

Ўртоқлар!

Менинг шаънимга яхши сўзлар гарчи очиғини айтганда, шу дамгача жуда кўп айтилган бўлса ҳам бу сўзлар учун раҳмат.

Бокуга келганимнинг учинчи куни тугамоқда. Тез орада уйга, навбатдаги ишларга қайтиб бормоқ керак. Бу ердаги кунлар воқеаларга бой, ёрқин таассуротларга тўла, мароқли кунлар бўлди.

Сизларнинг байрамингиз — республикага орден топширилиши хусусида ва сизларнинг меҳнатдаги ишларингиз, ютуқларингиз ва ҳали ҳал қилинмаган проблемаларингиз хусусида айтилиши лозим бўлган ҳамма гапларни шу кунлар ичида айтиб бўлдим, шекилли. Мезбонларга — ўртоқ Алиевга, Халилов, Сеидов ўртоқларга ва республиканинг барча раҳбарларига меҳмондўстлик учун, биргаликдаги ҳамма тадбирларимиз жуда яхши ташкил этилганлиги учун чин кўнгилдан миннатдорчилик билдирмоқчиман. Раҳмат сизларга азиз дўстлар!

Яна бир гапни айтиб ўтмоқчиман.

Боку диёридаги мана шу уч кун ҳақида ўйлар эканман кўз олдимда минглаб, ўн минглаб — назаримда ҳатто юз минглаб кишилар Боку кўчалари ва майдонларига чиқиб, москвалик меҳмонни табриклаётганлиги намоён бўлади.

Булар — завқ-шавқли, қувноқ, шод-хуррам чеҳралар эди. Уларнинг кўзларидан самимий ҳарорат ва хурсандчилик учқунлари чақнаб турар эди. Партия билан давлат раҳбарлиги намояндасига нисбатан мана шу эзгу инсоний туйғулар тўлқини орқали совет халқимизни Ленин партияси теварагида жипслаштириб турган, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг енгилмас қудратига асос бўлган забардаст кучнинг намоён бўлаётганини фаҳмлайсан киши.

Республикангиз гўзал ва унинг одамлари ҳам ажойибдир, ўртоқлар. Шу кунларда меҳмон бўлиб келганларга: «Ҳуш келибсизлар!» деб пешвоз чиққан барча кишиларнинг қўлини олиб саломлашиш имконини ҳеч топа олмадим. Уларнинг ҳаммалари билан саломлашиш учун ҳатто қўл силкиш имконияти ҳам бўлмади.

Шу сабабли мен ҳозир шу ердан туриб, уларнинг ҳаммаларига сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этмоқчиман. Совет Озарбайжонининг ҳар бир ўғлига ва ҳар бир қизига меҳнатда кўпдан-кўп муваффақиятлар ва порлоқ инсоний бахт-иқбол тиламоқчиман.

Серқуёш республикангиз учун!

Озарбайжоннинг коммунистлари учун!

Сизларнинг соғлиғингиз ва муваффақиятларингиз учун ўртоқлар, қадаҳ кўтаришни таклиф этаман.

* * *

Л. И. Брежнев ва Г. А. Алиев ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Қабул маросими самимий вазиятда ўтди.

АМУДАРЁ УСТИДА КЎПРИК

Автомобиль йўлларини қурувчилар Қорақалпоғистон шимолидаги янги суғориладиган зоналарни автоном республиканинг энг муҳим саноат марказлари билан боғлайдиган йўлни икки юз километрга қисқартирдилар. Бу ерда Қипчоқ посёлкаси яқинида Амударё орқали янги понтон кўприк муддатидан илгари фойдаланишга топширилди.

Амударёдаги янги кўприк Қорақалпоғистон шимолидаги қўриқ массивни ривожлантириш учун катта имкониятлар очиб беради.

Амударёда янги кўприкнинг очилиши шарафига митинг бўлди. Унда Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ мухбири).

МЕҲНАТ РАПОРТИ

Тошкент шаҳри саноат корхоналарининг коллективлари «СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида социалистик мусобақани кенг авж олдириб, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топшириш вақтида берган йўл-йўриқларига амал қилиб, маҳсулотни реализация қилиш ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилик турларини ишлаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик планни муддатидан илгари — 27 сентябрь куни бажардилар.

Ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларидан бир ярим мингдан кўпроқ киши СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигигача беш йилликнинг уч йили, уч ярим йили ва тўрт йили топшириқларини бажариш юзасидан ўз зиммаларига олган оширилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли равишда адо этмоқда.

✦

Тошкент области саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, маҳсулотни реализация қилиш ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилик турларини ишлаб чиқариш юзасидан шу йил тўққиз ойлик планни муддатидан олдин — 27 сентябрь куни бажардилар.

Сентябрь ойининг охиригача пландан ташқари 85 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинади.

✦

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги саноат корхоналарининг коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ҳажми юзасидан тўққиз ойлик планни 27 сентябрь куни бажардилар. Пландан ташқари 14 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинади.

(ЎзТАГ).

ТАШАББУСГА ҚЎШИЛИБ

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига коммунистик шанбалик ўтказишга бағишланиб 28 сентябрь куни Тошкент шаҳри ва Тошкент области меҳнат коллективлари вакилларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусаханов очди.

«Чирчикхимстрой» бошқармаси комплекс бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. И. Ермолаева, «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси Д. Алиева, Тошкент шаҳар партия комитети биринчи секретари У. У. Умаров ва сўзга чиққан бошқа нотиқлар 18 декабрда коммунистик шанбалик ўтказишга аҳд қилган москваликларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаётган меҳнат коллективларининг ташаббускорлиги, шижоати ҳақида гапирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари Тошкент ва Тошкент областининг барча меҳнаткашларига мурожаатнома қабул қилиб, коммунистик меҳнат байрамида фаол иштирок этишга, шу куни юксак меҳнат унумдорлигига эришишга даъват этдилар.

(ЎзТАГ).

ОНА ВА БОЛА САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

28 сентябрь куни Тошкентда очилган Ўзбекистон акушер-гинекологлари иккинчи съезди делегатлари она ва боланинг саломатлигини муҳофаза қилиш йўлида даволаш муассасаларининг фаолиятини янада яхшилаш, туғруқ хизматини такомиллаштириш вазифаларини, КПСС XXVI съезди қарорлари асосида республикада медицина фанини ривожлантириш йўлларини муҳокама қилмоқдалар.

Москва ва Ленинграддаги, қардош республикалардаги соғлиқни сақлаш органлари ва илмий медицина муассасаларининг вакиллари, таниқли олимлар ва практик медиклар съезд меҳмонлари бўлишди. Биринчи ялпи мажлисда Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова, СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг бош акушер гинекологи Т. А. Старостина нутқ сўзладилар.

(ЎзТАГ).

ФЕСТИВАЛДА ҚАТНАШИШ УЧУН БЕРЛИНГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг ижодий коллективи Германия Демократик Республикасининг пойтахтига жўнаб кетди. Бу ерда коллективга театрларнинг халқаро фестивалини очиш фахрли ҳуқуқи берилди. Республикамизнинг санъат усталари бутун жаҳонга машҳур «Комише опер» саҳнасида, шунингдек Лейпциг ва Дрезден театрлари саҳналарида ўз маҳоратларини биринчи марта намойиш қиладилар.

— Бизнинг бу йилги сафаримиз, — деб ҳикоя қилади театрнинг бош режиссёри, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Ф. С. Сафаров, — шонли йил — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тўғри келмоқда, бу эса ижодий коллективимиз учун катта шарафдир.

Сафарга жиддий тайёргарлик кўрилди, ҳамма артистлар, созандалар зўр ғайрат-шижоат билан ишладилар. Театр коллективи Ватан музика маданиятининг юксак даражасини намоён этишга бел боғлашган.

Театрнинг Берлиндаги томошалари программаси А. Петровнинг «Пётр Биринчи» операси билан бошланади. Ўзбек миллий совет санъати М. Ашрафий билан С. Василенконинг «Бўрон» операсида, чет эл классик санъати Ш. Гуноннинг «Фауст» операсида ўз ифодасини топади.

(ЎзТАГ).

СССР 60

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ХИРМОНИ ЮКСАЛАВЕРСИН

● Ўтган куни республика пахтазорларида 161.016 тонна пахта териб олинди. 28 сентябрнинг эрталабига қадар тайёрлов пунктларига етказиб берилган «оқ олтин» 2 миллион 540.545 тонна бўлди. Мавсум бошидан буён машиналарда терилган пахта 965.588 тоннага етди.

● Юбилей йили социалистик мусобақасида Тошкент, Хоразм ва Бухоро областларининг заршунослари карвонбошилик қилишмоқда.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ

МАРРАДАН ЎЗГАНЛАР

● БУХОРО. Когон районидаги «Коммунизм» колхозининг И. Тўхтаев бошлиқ бригадаси аъзолари юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Эл хирмонига 260 тонна пахта етказиб берилди. СССР 60 йиллиги шарафига яна 200 тонна пахта тайёрлаш ва ҳосилдорликни 65 центнерга етказиш [illegible].

● СУРХОНДАРЁ. Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз пахтакорлари социалистик [illegible] Тайёрлов пунктларига 8277 тонна [illegible] етказиб бериладиган ҳосил 10404 тонна бўлади. 28 октябрга қадар область бўйича битта хўжалик, беш бўлим ва 108 бригада йиллик планни шараф билан бажарган.

● ТОШКЕНТ. Урта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари йиллик маррани эгалладилар. Эл хирмонига 3430 тонна пахта етказиб берилди. [illegible] 3000 тоннаси машиналар ёрдамида терилди. Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхози аъзолари ҳам зафар қучдилар. [illegible] 3900 тонна пахта топширилиб, ҳосилдорлик гектар бошига 33,2 центнерга етказилди.

● САМАРҚАНД. Нарпай районидаги «Иттифоқ» совхози [illegible] пунктларига 412 тонна [illegible]

● ХОРАЗМ. Боғот районидаги Нариманов номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони З. Қурбонов [illegible] Киров номли колхознинг К. Йўлдошев етакчилигидаги бригадаси ҳам маррага етди. Ҳосилдорликни 66 центнерга етказиш учун кураш олиб борилмоқда.

● ФАРҒОНА. Фарғона районидаги «Фарғона» совхозининг Т. Холматов бригадаси йиллик планни адо этди. 181 тонна пахта тайёрланиб, ҳосилдорлик гектар бошига 28 центнерга етказилди. [illegible]

МЕХАНИЗАЦИЯ ШАРОФАТИ

● СУРХОНДАРЁ. [illegible]

● САМАРҚАНД. [illegible]

● ЖИЗЗАХ. [illegible]

● ҚАШҚАДАРЁ. Нишон районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозининг [illegible] лали пахта терди. Мавсум бошидан буён механик-ҳайдовчи эл хирмонига 240 тоннадан зиёд қимматбаҳо хом ашё тўкди. Усмон Юсупов номли қўриқ совхози (Нишон райони)нинг беш кишидан иборат комсомол-ёшлар отряди ҳам теримда намуна кўрсатмоқда. Механизаторларнинг ҳар бири 6 тоннадан пахта термоқда.

● БУХОРО. Олот районидаги Энгельс номли колхознинг механизатори Е. Ашуров ва Навоий номли колхознинг механик-ҳайдовчиси С. Алиев бир кунда ўз машиналари билан 14 тоннадан пахта теришди.

ОИЛАВИЙ ЗВЕНОЛАР

● НАВОИЙ. «СССР 60 йиллиги» совхози (Навоий райони) [illegible] 27 сентябрь куни 767 килограммдан [illegible]

● СИРДАРЁ. Пушкин номли совхоз [illegible]

● АНДИЖОН. Жалолқудуқ районидаги Димитров номли колхознинг [illegible]

● ФАРҒОНА. Киров районидаги [illegible] С. Деҳқонова ўғли Одилжон, қизлари Одинахон ва Хосиятхон билан кунига 600—700 килограммга етказиб дурдона теришяпти. Улар мавсумда 28 тонна пахта теришга аҳд қилишган. Хожиниса Жуманова қизлари Мастурахон, Нишоной, Олияхон ва Мўътабархон билан хирмонга ҳозиргача 15 тонна пахта тўкдилар.

ЮКСАК СУРЪАТЛАР

● НАМАНГАН. Область пахтазорларида ўтган куни 156 мингдан зиёд теримчи иштирок этди. Ҳар бир теримчи ўрта ҳисобда 40 килограммдан «оқ олтин» терди. Механизаторлар ҳам суръатни кучайтиришмоқда. Область далаларида 1.020 «зангори кема» ишлади. Уларнинг ҳар бири ёрдамида 3.4 тоннадан пахта терилди.

● АНДИЖОН. Бўз районидаги Тельман номли колхознинг СССР Олий Совети депутати Офтобхон Турғунова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси йиллик планга нисбатан 15—16 процент миқдорида пахта тайёрламоқдалар. Илғор коллектив СССР Иттифоқи шонли юбилейи шарафига 60 центнерлик марра учун курашяпти.

● ҚҚАССР. Автоном республика пахтакорлари тайёрлов пунктларига 200 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб беришди. Дастлабки 100.000 тонна пахтани териб олиш учун 20 кун сарфланган бўлса, иккинчи 100.000 тонна саккиз кун ичида тайёрланди. Қораўзак райони пахтакорлари йиғим-теримни жадал суръатда олиб боришаётир. Бу ерда йиллик планга нисбатан 3 процент миқдорда пахта тайёрланяпти.

ҒАЛЛА— БОЙЛИГИМИЗ

● НАВОИЙ области меҳнаткашлари катта зафар қучдилар. Давлатга дон сотиш бўйича оширилган социалистик мажбурият адо этилди. Давлат хазинасига 15 минг тонна дон етказиб берилди. Бу планда белгиланганидан 3,1 минг тонна кўпдир! Областнинг барча хўжаликлари келгуси йил ҳосили учун тўла уруғлик жамғардилар.

Чет элларда

АҚЛ-ИДРОК ҒАЛАБАСИГА ИШОНЧ

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бокудаги тантаналарда сўзлаган нутқи халқаро жамоатчиликда ғоят катта қизиқиш уйғотди. Турли мамлакатларнинг сиёсий ва жамоат арбоблари, чет эл оммавий ахборот воситалари шу нутқни тўла ёки унинг батафсил баёнини эълон қилиб, Совет Иттифоқи тинчлик ишига астойдил содиқлигини, кескинлик юмшатилишини чуқурлаштириш ва кенгайтиришга интилаётганлигини яна бир бор зўр куч билан намойиш этмоқда, деб таъкидлайдилар.

Л. И. Брежневнинг Озарбайжон пойтахтида сўзлаган нутқи, деб ёзади **Болгариянинг «Работническо дело»** газетаси, Совет Иттифоқи чуқур тинчликсевар ва конструктив ташқи сиёсатининг табиий ривожи бўлиб, Советлар мамлакатининг ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш, халқаро кескинликни юмшатиш тўғрисидаги ғамхўрлигини акс эттиради. Бу нутқда СССР амал қилаётган ва халқаро майдонда изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилиб келаётган энг асосий позиция аниқ-равшан таърифлаб берилган. Тинчлик ва социализм бўлинмас эканлиги ана шу позициянинг моҳиятидир.

Чехословакия газеталари Л. И. Брежнев нутқини «Кескинликни юмшатиш, тинчлик ва ҳамкорлик учун актив курашайлик», «СССР қуролланиш пойгасини чеклаш тарафдори», «Асосий эътибор кескинликни юмшатиш сиёсатига қаратилган» деган катта сарлавҳалар остида эълон қилдилар.

«Жэньминь жибао» газетаси «Л. И. Брежнев Ҳиндистон ва Хитой билан муносабатлар тўғрисида» деган сарлавҳа остида КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг Бокудаги тантаналарда сўзлаган нутқи тўғрисида Синьхуа агентлигининг Москвадан юборган хабарини эълон қилди. Газета, жумладан Л. И. Брежневнинг Совет Иттифоқи билан Хитой ўртасидаги муносабатлар ҳақида айтган қуйидаги сўзларини келтиради: «Биз СССР билан Хитой Халқ Республикаси ўртасидаги муносабатларни, таъбир жоиз бўлса, соғлом ақл-идрок, ўзаро ҳурмат ва ўзаро манфаат асосида нормаллаштириш, аста-секин соғломлаштиришни жуда муҳим иш деб ҳисоблаган бўлур эдик».

Л. И. Брежнев Москвада олий даражада ўтказилган Совет — Ҳиндистон музокараларининг якунларидан астойдил мамнуният изҳор қилди, деб ёзади **Ҳиндистоннинг «Нэшнл геральд»** газетаси. Бу музокаралар ўз аҳамияти жиҳатидан Деҳли ва Москва ўртасидаги икки томонлама муносабатлар доираси билан асло чекланиб қолмайди, чунки иккала мамлакат ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатлари — тинчликнинг салмоқли омилидир, бу муносабатлар ядровий қуролсизланиш учун, Ҳинд океанини тинчлик зонаси деб эълон қилиш учун, Осиёда ва бутун дунёда хавфсизлик ҳамда барқарорлик учун курашаётган барча мамлакатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади.

Жазоирнинг АПС агентлиги қуйидагиларни уқтиради: Совет раҳбари мустамлакачилик ёки ярим мустамлакачилик зулмидан халос бўлиб, мустақиллик ва тараққиёт йўлига ўтган давлатларнинг халқаро ишлардаги роли ошиши керак деган фикрни билдирди. СССР бу мамлакатларнинг сиёсати дунёдаги вазиятга хайрли таъсир ўтказа олишига аминдир.

Совет Иттифоқи Осиё, Африка, Лотин Америкаси мамлакатлари билан тинч ва самарали ҳамкорликни мустаҳкамлаш сиёсатини изчиллик билан ўтказиб келмоқда, деб хабар қилади **Суриянинг САНА** агентлиги. Янги мустамлакачилик сиёсатини ўтказаётган империализм озодликка чиққан мамлакатлар бирлигининг ашаддий душмани эканини Совет раҳбари ҳаққоний равишда таъкидлаб ўтди. Ғарбдан фарқли ўлароқ Совет Иттифоқи халқаро кескинликни юмшатиш учун бутун кучини сарфламоқда, озодликка чиққан мамлакатларнинг янги мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши, янги иқтисодий тартиб учун олиб бораётган курашини изчиллик билан қўллаб-қувватламоқда.

(ТАСС).

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

АДДИС-АБЕБА. Дир-Дауа шаҳрида цемент заводи қурилиши лойиҳасининг амалга оширилиши СССР билан Социалистик Эфиопия ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома муваффақиятли рўёбга чиқарилаётганлигининг конкрет намунаси бўлиб қолди. Мазкур завод мамлакатда шу тармоқнинг энг катта заводи бўлади. Йилига 600 минг тонна цемент ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган корхона фойдаланишга топширилганидан кейин ана шу бинокорлик материалини ишлаб чиқариш уч баравар кўпаяди.

СОФИЯ. Руседаги С. Каражи номли завод коллективи Совет Иттифоқининг янги буюртмасини бажаришга — Костромадаги автомат линиялар заводи учун 20 та агрегат станоги ишлаб чиқаришга киришди. Русе машинасозлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага актив қўшилиб совет буюртмасини муддатидан илгари ва юқори сифатли қилиб бажариш мажбуриятини олдилар.

АНГУИЛАРА (Лацио области). Хушманзара Браччано кўли соҳилида жойлашган шу шаҳарда совет маданияти ва спорти кунлари очилди. Бу кунлар шаҳар аҳолиси учун байрам бўлиб қолди. Дўстлик байрамини шаҳар муниципалитети ва «Италия—СССР» жамияти биргаликда ўтказмоқда. Кунларни очиш тантанали маросими бўлиб ўтган шаҳар мажлислар саройининг саҳнаси узра жуда катта транспарантга қуйидаги сўзлар ёзиб қўйилган: «Италия ва совет халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш, мамлакатларимиз ўртасида савдо-сотиқни, илмий, маданий алоқаларни ривожлантириш, кескинлик юмшатилишини чуқурлаштиришга кўмаклашиш керак. Бу бизнинг сиёсий, гражданлик, социал бурчимиздир».

КОБУЛ. Афғонистон аксилинқилобчи муртадларининг Покистон территориясидаги сурбетларча ҳаракатларига маҳаллий қабилалар қатъий зарба бермоқдалар.

Кобулдан олинган хабарларга кўра, Покистон вилоятларининг аҳолисига доимий зулм ўтказиб келаётган бандитлар кейинги вақтларда махсус лагерлар тузишга киришдилар. Улар ана шу лагерларда ўзларига номақбул бўлган шахсларни қаттиқ қийнаб, сўнгра ўлдиришади. БАХТАР агентлигининг хабар қилишича, уларнинг хатти-ҳаракатларидан дарғазаб бўлган Покистондаги моузу, алишерзай ва варақзай қабилаларининг қуролли отрядлари афғон бандитлари ин қуриб олган «Тандо» лагерига ҳужум қилиб, уни тугатдилар.

БУЭНОС-АЙРЕС. Чили диктатураси «Апси» журналининг нашр этилишини тақиқлаб қўйиган. Ички ишлар министрлиги мамлакатда «ички осойишталикка таҳдид мавжуд» экан, матбуот эркинлигини чеклаш соҳасида Пиночетга берилган машъум «ҳуқуқ» асосида шундай чора кўрилганлигини айтди. Журналга Чили ҳукуматининг фаолиятини «танқидий» баҳолади, деган айб қўйилди. «Апси» журнали ҳарбий фашист диктатураси ҳокимият тепасига келганлигининг тўққиз йиллигига бағишланган сўнгги сонида ҳозирги режим камчиликнинг манфаатларини ҳимоя қилаётганлигини ва мамлакат бундан «тинкаси қуриганлигини» таъкидлаган эди.

ДЕҲЛИ. Саводсизликка қарши кураш соҳасидаги буюк хизматлари учун ЮНЕСКО таъсис этган Н. К. Крупская номли халқаро мукофот бу йил Ҳиндистонга берилди, деб хабар қилади ПТИ агентлиги. Тамилнаду штатининг катта ёшдаги аҳолиси ўртасида саводсизликни тугатиш маҳкамасининг ютуқлари ана шу мукофот билан тақдирланди. Бу маҳкаманинг фаолияти натижасида ҳиндлардан бир миллиондан кўпроқ киши ўқиш ва ёзишни ўрганиб олди.

(ТАСС, 28 СЕНТЯБРЬ.)

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ, 27 сентябрь. **ТАСС мухбири Р. Орестов хабар қилади:** Ливан ватанпарварларининг Ғарбий Байрутни босиб олган Исроил армиясига қуролли қаршилиги кун сайин кучайиб бормоқда. Ливан пойтахтининг бу қисмида тиш-тирноғигача қуролланган оккупациячи қўшинлар тўлиб тошган бўлишига қарамай, ватанпарварлар уларга қарши кундузи ҳам кечаси ҳам дадил операцияларни ўтказмоқдалар. Фаластин Озодлик ташкилотининг бош қароргоҳи жойлашган шаҳар районларининг бирида икки жасур киши у ерда тўпланиб турган Исроил танкларига қарата қўл гранатомётларидан ўқ очди. Натижада бир танк ишдан чиқарилди.

Исроил қўмондонлиги ўз қўшинларининг сафларида ваҳима туғдирмаслик учун улар ўртасидаги талофотларни қаттиқ яшириб келмоқда. «Ан-Нидо» газетаси босқинчиларнинг маънавий руҳи бусиз ҳам тушиб кетганлиги тўғрисида ёзади.

Исроил урушқоқларининг Ливан пойтахти тинч аҳолисига нисбатан ўзбошимчалиги ва зўравонлиги тўхтовсиз давом этаётганлиги сабабли қуролли қаршилик кучайиб кетди. Исроил қўшинлари аҳоли ўртасида ялпи тинтув ва одамларни кўплаб қамоққа олишни давом эттирмоқдалар. Қамоққа олинган кишиларни номаълум томонга жўнатиб юбормоқдалар. Радио хабарларига кўра, сўнгги кунларда Фаластин қочоқларининг Сабра ва Шатила лагерлари теварагида Исроил қўшинлари тўпланаётганлиги қайд этилмоқда.

«Ас-Сафир» газетасининг хабар қилишича, Тель-Авив Бекаа водийси районида актив ҳарбий тайёргарликларни давом эттирмоқда. Шу районда араб мамлакатлараро кучлар составидаги Сурия қисмлари Исроил қўшинларига қарши турибдилар. Газета ана шу тайёргарликлар Ливаннинг мазкур районидаги бусиз ҳам ғоят хатарли вазиятни яна ҳам кўпроқ кучайтираётганлигини уқтиради.

КАРВОНБОШИЛАР

Шу кунларда қишлоқда яшовчи ҳар бир киши ўз ўрнини пахтазорда деб билмоқда. Кунлик ўсишда республика областлари ичида карвонбошилик қилаётган пойтахт области пахтакорлари ўзлари ижод этган илғор технологияга тўла амал қилмоқдалар. Биз далаларда бўлиб пахта йиғим-терими зўр уюшқоқлик билан олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Район ва хўжалик раҳбарлари, механизаторлар, теримчилар билан суҳбатлашдик.

— Районимизда пахта етиштириш ҳозирги кундаги энг мақбул усул — Тошкент технологиясига тўла асосланган, — дейди район партия комитетининг биринчи секретари **Зокир МАҚСУМОВ.** — Ана шу прогрессив технология асосида биз чигитни экишдан тортиб, то ҳосил йиғиштириб олишгача бўлган барча жараёнларни машиналар билан бажариш билан мўл, сифатли, ганнархи арзон пахта етиштиришга эришяпмиз.

Районимиз пахтакорлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда она-Ватан хазинасига 70 минг тонна дурдона тўкиш мажбуриятини олишган. Аҳдига содиқ механизаторларимиз унинг 60 минг тоннасини агрегатлар ёрдамида териб беришади. Бу йилги йиғим-терим мавсумига пухта тайёрланганлигимиз туфайли дастлабки кунларданоқ кўп ва сифатли пахта топшира бошладик. Терим агрегатлари оммавий равишда пайкалларга киритилгач, кунлик ўсиш янада кўтарилди. Айни кунларда мавжуд 384 терим агрегатининг ҳар бири билан 8—10 тоннадан «оқ олтин» териб топширилмоқда. Кунлик ўсиш 5—6 процентни ташкил этаётир.

Районимиз пахтакорлари сентябрь ойининг иккинчи ўн кунлиги якунларига кўра давлатга пахта сотиш бўйича мусобақа ғолиби деб топилди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муяссар бўлдилар. Юксак мукофотдан руҳланган заршуносларимиз теримни янада қизитмоқдалар.

— Бу йилги сув танқислигига қарамай омилкорлик билан иш юритган коллективимиз меҳнат аҳли ҳар йилдагига қараганда мўл ҳосил етиштирди. — дея суҳбатга қўшилди райондаги Ворошилов номли колхоз раиси **Омон КОВШУТОВ.** — Ана шу етиштирилган ҳосилимизнинг бирор мисқолини ҳам нобуд қилмасдан йиғиб териб олишга ҳаракат қиляпмиз. Чунки қанча кўп ва сифатли пахта топширсак, колхозимиз экономикаси шунча юксалади. Колхозчиларимизнинг турмуши фаровон, дастурхони тўкин бўлади. Шу сабабли айни кунларда хўжалигимиз территориясида яшовчи барча кекса-ю ёш пахтазорга отланган. Далаларда мингдан зиёд киши этак боғлаб пахта термоқда.

Колхозимизда етиштириладиган ҳосилнинг 90 проценти агрегатлар ёрдамида териб олинади. Ана шунча пахтани териб олишда иш тўғри ташкил қилинмаса сифатга путур етиши мумкин. Машина билан терилганда пахтанинг сорти нега пасаяди? Айрим хўжаликларда машиналар қувватини оширдик, қисқа фурсатда катта майдонлардаги пахтани териб олдик, дейишади. Бу яхши албатта. Лекин машина терими муддатини қисқартириш учун кўсакларнинг 70—80 проценти, ҳатто ундан ҳам кўпроғи очилгунча кутиб турилади. Ана шундан кейингина машина терими бошланади. Бундай шароитда «зангори кема»ларнинг унумдорлиги анча ортади. Лекин терим чоғида ғўзанинг пастки ва ўрта ярусида етилган сифатли пахта билан юқори ярусдаги нисбатан паст сифатли пахталар аралашиб кетади. Натижада терилган барча ҳосилнинг сифати пасайиб кетиши мумкин.

Бундан ташқари айрим пайкалларда кўсакларнинг 15 процентдан 80—90 процентигача очилган жойлар учрайди. Ана шу тафовутни ҳисобга олмасдан пайкалларга ёппасига машина киритиш ҳам пахта сифатининг пасайиб кетишига олиб келади. Шунинг учун биз баҳорданоқ ғўзаларни машинабоп қилиб ўстиришга катта аҳамият берамиз. Кўсакларнинг 60 проценти очилиши билан теримга тушамиз.

— Ҳақиқатан ҳам теримда ҳал қилувчи паллага кирдик, — дея раиснинг сўзини давом эттирди механизатор **Қўчқор ҚОДИРОВ.** — Районимизда бўлгани каби колхозимизда ҳам пахта учун умумхалқ курашида механизаторларимиз карвонбошилик қилмоқдалар. Биз мавсум охиригача зарбдорчасига ишлаб, ташаббусни қўлдан бермаймиз.

Мен Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор Абдували Расулматов бошлиқ бригадада ишлайман. Коллективимиз 160 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқда. Мавсумда 220 тонна «оқ олтин» териб бериш мажбуриятини олганман.

— Олинган юксак мажбуриятларни ўз вақтида бажариш, юксак хирмонларни қисқа муддатларда бунёд этишда терим агрегатларининг хизмати беқиёс, — дейди чевар теримчи **Муборак ҲИКМАТОВА.** — Аммо кичик, бўлтак ерлардаги, машиналар юролмайдиган қия майдонлардаги пахталарни теришда теримчилар катта куч ҳисобланади. Айниқса, уруғлик пахтани териш бизларга алоҳида масъулият юклайди. Чунки келгуси йили олинадиган мўл ҳосил уруғлик пахтанинг сифатига кўп жиҳатдан боғлиқ.

Мен мавсумда хирмонга 8 тонна пахта тўкиш мажбуриятини қабул қилганман. Юксак маррани эгаллаш учун дастлабки кунларданоқ бутун маҳоратимни ишга солдим. Мавсум бошларида 100—120 килограммдан «оқ олтин» терган бўлсам, айни кунларда хирмонга 200—220 килограммга етказиб пахта тўкяпман.

* * *

Ҳа, районнинг қайси хўжалигида бўлманг терим симфонияси баралла янграётганлигининг гувоҳи бўласиз. Ҳар куни янги-янги терим қаҳрамонлари янги рекордлар билан республикамизнинг 6 миллион тонналик хирмонига муносиб улуш қўшяптилар. Хирмонингизга барака оққўрғонлик байроқдор заршунослар!

К. РИХСИЕВ,
Ю. ЗИЁДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.
Оққўрғон райони.

ШОЛИ— ДАВЛАТГА

● СИРДАРЁ районидаги «Шоликор» совхозининг Ген Пак ва Тўрахон Давлатбеков бошлиқ шоликорлик бригадалари социалистик мажбуриятларини бажардилар. Ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил олинди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада ирригация ва суғориладиган деҳқончиликни ривожлантириш соҳасида кўп йил самарали ишлаганлиги ҳамда туғилган кунига тўқсон йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси ўртоқ Борис Дмитриевич **Коржавинни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми матлубот кооперацияси системасида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Сурхондарё область матлубот союзи Денов шаҳар матлубот жамияти правлениесининг раиси ўртоқ Нажия Ибрагимовна **Фаткулинага** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими» Фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми матбуот органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва «Звезда Востока» журналининг 50 йиллиги муносабати билан журнал ходимларидан бир групписини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

«БИЛИМ» ЖАМИЯТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон ССР «Билим» жамияти правлениесининг пленумида КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларини, СССРнинг Озиқ-овқат программасини пропаганда қилишни янада такомиллаштириш соҳасида ана шу жамият ташкилотлари ва лекторларнинг вазифалари муҳокама қилинди. Пленум омма ўртасида Озиқ-овқат программасини чуқур тушунтириш ва уни амалга ошириш йўллари юзасидан конкрет тадбирларни белгилади. Шу программанинг асосий қоидаларига оид ижтимоий-сиёсий мавзуда лекциялар ўқишни ташкил этиш, брошюралар чиқариш, махсус лекциялар тайёрлаш плани ишлаб чиқилди.

(ЎзТАГ).

ХИМИЯ—МЕДИЦИНАНИНГ ИТТИФОҚЧИСИ

Медицинада полимерларни қўлланиш юзасидан Бутуниттифоқ мактабининг машғулотлари Самарқандда давом этмоқда.

Мамлакатнинг етакчи олимлари тингловчилар ҳузурида лекциялар ўқимоқда. Бу лекцияларда амалий медицинада юқори молекуляр бирикмалардан фойдаланиш ишидаги янги йўналишлар ҳақида ҳикоя қилинади. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик О. С. Содиқов мактаб тингловчиларини республиканинг илмий муассасаларида яратилган ва синаб кўрилган физиологик актив полимерлар билан таништирди.

Бутуниттифоқ медицина полимерлар илмий-тадқиқот институтининг директори И. М. Тужилкин, СССР Нефть химияси саноати министрлиги янги техника бошқармаси бошлиғининг ўринбосари П. Д. Трофимович, Бутуниттифоқ медицина техникаси илмий-тадқиқот ва синаб кўриш институти директори Р. И. Утямишев, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги Биофизика институти лабораториясининг мудири профессор Р. М. Хаитов ва бошқа мутахассисларнинг лекцияларида илмий изланишни янада ривожлантиришнинг, фармакология ва хирургияда, стоматология ва автомологияда, травматология ва медицинанинг бошқа соҳаларида полимерлар асосида янги доривор препаратларни жорий этишнинг актуал проблемалари акс эттирилди.

Мактаб тингловчилари академик И. П. Павлов номли Самарқанд медицина институтида бўлдилар, шаҳар олимлари билан учрашдилар. Турли медицина мутахассислари даврасида янги юқори молекуляр бирикмаларнинг ижодкорлари билан учрашдилар. Илмий алоқаларни янада мустаҳкамлаш масалалари учрашув вақтида муҳокама қилинди.

— Бундай алоқалар биз, шифокорларга химиклар олдига қўядиган янги вазифаларни белгилаш имконини беради, деди СССР Медицина фанлари академиясининг А. В. Вишневский номидаги полимерлар институти лабораториясининг мудири Т. Т. Даурова. — Олимларнинг Самарқанддаги учрашувини таърифлашда «мактаб» сўзи алоҳида таъкидлаб ўтилди. Бу эса, тасодифий бир ҳол эмас. Ҳозирги вақтда ана шу ажойиб мактабда таълим олаётган ёшлар медицинанинг мустаҳкам ёрдамчилари бўлмиш полимерлар ҳақидаги фан тўғрисида янги фикрларни айтишлари лозим.

(ЎзТАГ).

Хунрезликка чек қўйилсин!

Исроил ҳарбийларининг Ғарбий Байрутдаги ваҳшийликлари Ўзбекистон меҳнаткашлари қаттиқ норозилигини уйғотди. Республикада бўлаётган митингларда ишчилар ва колхозчилар, олимлар ва маданият арбоблари Фаластин ва Ливан халқлари билан бирдам эканликларини изҳор этмоқдалар, сионист қотилларнинг ёвузликларига чек қўйишни талаб қилмоқдалар. «Туямуюнгидрострой» қурилиш бошқармасининг 1-механизациялашган кўчма колоннаси меҳнаткашлари митингида кўп киши қатнашди.

Экскаваторчи, Ленин ордени кавалери Мадиёр Қиличев митингда сўзга чиқиб, бундай деди:

— Ҳаддидан ошган исроиллик бандитлар ҳимоясиз одамларнинг қонини тўкмоқдалар, бунда уларнинг вашингтонлик ҳомийларининг қўли ҳам бор. Гитлерчи ёвузлар изидан бораётган босқинчиларнинг ваҳшийликларини қатъийи қоралаймиз. Нацистлар ўз вақтида қаттиқ жазоландилар, инсониятнинг қаҳр-ғазабига дучор бўлдилар. Исроиллик қотиллар устидан ҳам тарих ўз ҳукмини чиқариши лозим.

Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикаси коллективининг митингида каштачи, кўп болали она Рашида Шарафиддинова сўзга чиқди.

— Қариялар, болалар, аёлларни совуққонлик билан ўлдираётганларни одам деб бўлмайди. Бу қотиллар ва уларнинг ҳомийлари ўз ёвузликлари учун ҳамманинг қаҳр-ғазабидан, одилона жазосидан қутула олмайдилар, биз аёллар геноцид жиноятқорона сиёсатига чек қўйилишига, тель-авивлик қонхўрлар қилаётган қонунга хилоф ҳаракатлар тўхтатилишини талаб қиламиз.

Митинглар қатнашчилари Ливандан босиб олинган ерлардан барча Исроил қўшинлари сўзсиз чиқариб юборилишини қатъиян талаб қилдилар. Улар ТАСС баёнотини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Я. Арафатга ва АҚШ президентига йўллаган мактубларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор этдилар.

(ЎзТАГ).

СССР 60 ЙИЛЛИГИГА

АДАБИЁТЛАР ҚАРДОШЛИГИНИНГ ЁРҚИН НАМОЙИШИ

БУНЁДКОРЛИК ТАРИХИНИ ЯРАТАЙЛИК

Ўзбекистонда кўпмиллатли совет адабиёти фестивали қадимий орол соҳилларида бошланиб, Қорақалпоғистон АССРнинг саноат корхоналари цехлари, деҳқонларнинг дала шийпонлари, студентларнинг аудиториялари, клублар ва концерт заллари, Фарғона водийси ва Зарафшон воҳаси бўйлаб ўтиб республика пойтахтига етиб келди. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган мана шу адабиёт байрамида қатнашмоқ учун Москва, Ленинграддан, қардош иттифоқдош республикалардан таниқли сўз усталари, чет эллик меҳмонлар бу ерга келдилар.

Ёзувчилар 27 сентябрь куни Тошкентдаги Владимир Ильич Ленин ҳайкали пойига гуллар қўйдилар. Бу гулларда жаҳонда биринчи социалистик давлат асосчисига бўлган чуқур меҳр-муҳаббат ва ҳурмат-эҳтиром мужассамлашган. Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун ўз ҳаётини бағишлаган номаълум солдат қабрига ҳам гуллар қўйилди.

Шу куни Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик катта театрида Ўзбекистонда кўпмиллатли совет адабиёти фестивалига бағишланган байрам кечаси бўлди. Кечани СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, «Знамя» журналининг бош редактори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. М. Кожевников очди. У таъкидлаб айтдики, ҳозирги фестиваль Ватан адабиёти муваффақиятларини, унинг ҳаёт билан, халқ ишлари ва юмушлари билан чамбарчас боғлиқ эканлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир.

Шу нарса диққатга сазоворки, ёзувчиларнинг юбилей учрашуви Ўзбекистонда Совет давлатининг олтмиш йиллик юбилейи байрамига тайёргарлик туфайли умумхалқ меҳнат ғайрати жўш урган, республиканинг улкан пахтаси учун кураш давом этаётган ва бунёдкор, коммунистик жамият бинокори — совет кишисининг ажойиб характери алоҳида куч билан намоён бўлаётган кунларда ўтмоқда. Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия, Доғистон халқ шоири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Расул Ҳамзатов, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Анатолий Чепуров, грузин шоири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ираклий Абашидзе, чехословакиялик адиб Штефан Стражай, «Вопроси литератури» журналининг бош редактори Мстислав Козьмин, белорус ёзувчиси Вячеслав Адамчик, шоир Владимир Жуков, латвиялик шоира Ария Элексне, Туркманистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси Тошли Қурбонов, туниcлик тарихчи ва адиб Муҳаммад Хусин Фантар, Тожикистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Мўмин Қаноатов, шоир Юрий Кузнецов, қирғиз адиби Омар Султонов, Озарбайжон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Жобир Наврўз, қалмиқ халқ шоири Давид Кугультинов, Польша Халқ Республикасининг ёзувчиси Анжей Пшепковский, шоирлардан Лев Ошанин ва Абдулла Орипов кечада сўзга чиқиб ана шуни уқтириб ўтдилар.

Улар ўзларининг бутун куч-ғайрати ва истеъдодини КПСС XXVI съезди режаларини, СССР Озиқ-овқат программасини амалга оширишга бағишлаётган ишчилар, колхозчилар, зиёлилар билан бўлган учрашувлар ҳар бир адабиёт арбобига бебаҳо ҳаётий материал бераётгани, замондошларимизга бағишланган янги асарлар яратишга илҳомлантираётганлиги ҳақида гапирдилар. Ён дафтарчаларининг ўнлаб саҳифалари ҳозирдаёқ ёзиб тўлдирилган, ҳозирдаёқ қизиқарли ўй-ниятлар туғилган бўлиб, улар мужассам ифодасини кутмоқда, ҳозирдаёқ шеърий сатрлар пайдо бўлди, бу сатрлар бугун театрда янградн.

Байрам кечасининг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Озарбайжон ССРга Ленин ордени топширишга бағишлаб Бокуда ўтказилган тантаналарда сўзлаган нутқи ёзувчиларнинг, мамлакат барча меҳнаткашларининг ғайратига-ғайрат қўшганлигини таъкидладилар. Нутқда баён этилган йўл-йўриқлар ва истаклар барча маданият ходимларининг бундан буёнги ижодий фаолияти учун ажойиб йўлланмадир. Коммунистик партия билан Совет ҳукумати ер юзида тинчликни мустаҳкамлашга, ядро фалокати олдини олиш учун, инсониятнинг порлоқ келажаги учун курашишга оғишмай интилаётганлиги Бокуда яна бир бор тасдиқланди, дейилди кечада. Бутун совет халқи, социалистик мамлакатларнинг халқлари, планетадаги барча тараққийпарвар кишилар астойдил қўллаб-қувватлаётган бу сиёсат адибларни тинчликни ҳимоя қилиш учун, инсонпарварлик ва дўстлик ғояларини қарор топтирадиган янги асарларни яратиш учун бундан буён ҳам янада активроқ иш кўришга чорлайди.

Ўзбекистондаги фестиваль, унинг доирасида меҳнаткашлар билан учрашувлар, амалий суҳбатлар, деб таъкидлашди нотиқлар, ёзувчиларнинг ижодий изланишларида, совет турмуш тарзини, коммунистик ахлоқ нормаларини, маънавий бойликларимизнинг гўзаллиги ва улуғворлигини пропаганда қилувчи асарлар устида иш олиб бораётганларида уларга ёрдам беради, КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий журналларнинг коммунистик қурилиш практикаси билан ижодий алоқалари тўғрисида»ги қарорини бажаришга хизмат қилади.

Ленин партиясини, совет кишилари бунёдкорлик ишлари улуғворлигини, ССР Иттифоқи халқлари метиндек бирлигини шарафловчи шеърий сатрлар кечада янгради.

Адабиётлар дўстлиги ва халқлар дўстлиги байрами — кўпмиллатли совет адабиёти фестивали давом этмоқда. Бу фестиваль партиянинг доно ленинча миллий сиёсати тантанасининг ажойиб намойишига айланмоқда.

(ЎзТАГ).

Расул ҲАМЗАТОВ: НАЗМ — ЮРАК ЁЛҚИНИ

Кўпмиллатли совет адабиёти фестивали қатнашчиси машҳур шоир Расул Ҳамзатов Самарқанд ва Тошкент завод ва фабрикаларида, колхозларида бўлиб, республикамиз меҳнаткашларининг бунёдкорлик ишлари билан яқиндан танишди. «Совет Ўзбекистони» мухбири А. Дилмуродов таниқли шоир билан учрашиб, суҳбатлашди.

— Сиз А. П. Чехов номидаги Самарқанд рус драма театрида бўлган мушоирада «Жасур аёл» достонингиздан парча ўқидингиз. Гарчи асардан парча ўқиган бўлсангиз ҳам, у шеърхонларда чуқур таассурот қолдирди. Ўзбекистонлик мухлисларингиз янги асарингизнинг яратилиш тарихи билан қизиқишлари табиий.

— Ўзбекистон — шеър ўлкаси. Шеърхон ўзбек халқи ажойиб яратувчилик ишлари билан бизни ҳамиша лол қолдириб келади...

Бундан бир неча йил муқаддам ҳукуматимиз делегацияси сафида Мексикада бўлган эдим. Бу мамлакатда «Жасур аёл» номли оролча бор. Шу оролчани кўриш истаги азалдан дилимда бор эди. Оролчага бордик. Мен шоирлар нигоҳигина илғайдиган ажиб манзараларнинг гувоҳи бўлдим. Гап шундаки, маҳаллий аҳоли ҳикоясига кўра қачондир бу оролчада ҳиндилар билан босқинчилар ўртасида ҳаёт-мамот жанги бўлган. Узоқ давом этган курашдан сўнг ёлғиз бир аёл тирик қолган. Бироқ у ёв қаршисида тиз чўкмаган. Душмандан маънавий жиҳатдан ғолиб чиққан ана шу аёл эркталаб кишилар учун мардлик ҳам садоқат рамзига айланган. Шу сабабли бу оролча «Жасур аёл» номи билан аталади.

«Жасур аёл» достонини ёзишга киришгунча, табиийки, барча ижодкорларга хос қалб қийноғини бошимдан кечирдим. Чунки асарда киндик қони томган тупроқни муқаддас билгувчи, ватан учун жонини ҳам фидо этадиган, севгига содиқ, дўстга вафодор, мард аёл образини яратишни орзу қилган эдим. Бу эса ўзига яраша қийинчиликлар туғдирди...

— «Жасур аёл» достони маълум маънода «Тоғ қизи» достонингизнинг давоми десак хато бўлмас экан-да?

— Бу фикрингизга эътироз билдирмайман. Санъаткор ижодида муайян изчиллик бўлиши табиий. Шуни айтиш керакки, «Тоғ қизи» достони бир мунча олдин, эндигина маҳорат сирларини эгаллай бошлаган кезларим — 1958 йилда ёзилган. Бу асар қаҳрамонлари янги даврнинг ижтимоий моҳиятини тушунишга, минг йиллар мобайнида ҳукмрон бўлган ақидаларни маънавий оламларидан суриб ташлашга ҳаракат қиладилар, бунга эришадилар ҳам. Эрк ва озодлик улар учун муқаддас тушунчага айланади. «Жасур аёл» достонида қўлланилган поэтик ифодалар, ташбеҳлар «Тоғ қизи»дан кескин фарқ қилади. Буни танқидчилар услубимдаги шаклланиш билан изоҳлашмоқда.

— Услуб ҳақида гап очдингиз. Бу борада батафсилроқ фикрингизни баён этсангиз.

— Услуб шоир ёки ёзувчининг ўзлиги қиёфаси. Бошқача бўлиши мумкин эмас. Миллий туйғулар, урф-одатлар, халқ донолиги ва унинг орзу-умидлари, фозиллиги ижодкор услубида акс этади... Мен умр бўйи кичик халқимнинг тенгсиз ғурурини, нозик феълини, исёнкор қалбини, теран ақл-заковатини бор бўйича кўрсатишни орзу қилдим. Асарларимнинг мавжуд заминдан — қишлоғим, элимдан узилиб қолмаслиги учун қайғурдим. Қўлимга қалам олганимда ҳамиша «Ватан остонадан бошланади», деган фикр хаёлимда чарх уради. Отам Ҳамзат Цадасанинг ўгитлари кўнглимдан кечади. Асар ёзар эканман, қўни-қўшниларим, қишлоғим, ёру дўстларим — мени қуршаган моддий олам шундоқ кўз ўнгимда туради. Бу эса ижодкорга қўл келади. У ўзи билган ҳаёт заминидан келиб чиқиб, умумбашарий фикрларни ўртага ташлайди. Инсон келажагига даҳлдор ҳаётбахш ғояларни тарғиб этади. Менинг асарларим авар қалбидан кечган ва кечадиган туйғулар, изтироблар эзгу-ўйлар, дардлар тўлқинининг бир ифодасидир.

— «Доғистоним» асарингиз қай тариқа юзага келди?

— Ҳаммаси жаннатмакон Доғистон қудрати ва нафосатини чиройини, авар халқ ҳаётини, маънавий дунёсининг камалакдек жозибасини йирик полотнода акс эттириш орзусидан бошланди. Шу билан мен исмсиз фасл оғушида қолдим. Насрда ёзсамми, ёки назмда? Узоқ мушоҳададан сўнг диёрим ҳақидаги ўй-мулоҳазаларим, фикрларим, мушоҳадаларим, орзу-хаёлларим шеърият қирғоқларидан тошиб кетажагини англадим. Шу боис сарҳади кенг насрга қўл урдим. «Доғистоним»да насрнинг сержило, чексиз имкониятларидан имкони борича самарали фойдаланишга интилдим. Бу қисса бадиий сўз соҳасида, адабиёт майдонида узоқ йиллар мобайнида орттирган тажрибамнинг маҳсули тариқасида юзага келди. Асарда Советлар оиласида гуллаб-яшнаётган Доғистоннинг камолини ва жамолини чизишга интилдим.

— Мана бир неча кундирки, қуёшли Ўзбекистондасиз. Юртимиздан олган таассуротларингизни газетхонларимизга ҳикоя қилиб берсангиз?

— Довруғи оламга кетган улуғ шоир Алишер Навоийнинг гўзал ватанида мен кўп марта меҳмон бўлганман. Шуни айтиш керакки, жаннатмакон Ўзбекистон ўзининг тенгсиз бир латофати билан, ўзбек халқи матонати ва бунёдкорлиги билан ҳамиша мени лол қолдириб келади.

СССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг қутлуғ 60 йиллик тўйи арафасида кўпмиллатли совет адабиёти фестивали ўтаётганлиги қувончлидир. Биз ана шу байрам муносабати билан қуёшли Ўзбекистонга йиғилдик. Бу байрам дилларимизни бир-бирига янада маҳкам пайвандлади. Туйғуларимиз, интилиш ва истакларимиздаги муштарак жиҳатлар чуқурлашди. Миллий маданиятларимиз янада яқинлашувида, интернационал характер касб этишида фестиваль беқиёс аҳамият касб этади. Улкан «оқ олтин» хирмони бунёд этиш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган ўзбек пахтакорларининг иши бизни ҳаяжонга солди. Мен икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунованинг далаларида бўлдим. Бу машҳур аёлнинг меҳнат фаолияти билан танишдим.

Бугунги кунда халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги, деган илҳомбахш шиор серқуёш ўлкада баралла жаранггламоқда. Бу шиорнинг эстетик кучи шундаки, у рус ва ўзбек, қозоқ ва қирғиз, тожик ва туркман ва бошқа халқлар ўртасидаги қон-қардошлик, биродарлик ва ҳамкорлик азалийлигини, тобора мустаҳкамланиб боришини ёрқин ифодаламоқда. Жаҳон адабиётига Алишер Навоий, Заҳриддин Муҳаммад Бобир, Бобораҳим Машраб, Муқимий, Фурқат, Ҳамза, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Абдулла Қодирий, Ойбек каби ўнлаб забардаст ижодкорларни етиштириб берган ўзбек халқига таъзим қиламиз.

РАССОМ — АДИБЛАР ДЎСТИ

Кўпмиллатли совет адабиётининг Ўзбекистондаги фестивалига бағишлаб 27 сентябрь куни Тошкентда очилган кўргазмада китоблар, совет ва чет эл адибларининг асарларига чизилган расмлар қўйилган. Рассомлар союзининг кўргазма залида намойиш этилаётган бу виставка экспозицияси республикада полиграфия, китоб графикаси санъати ривожланишини идрок этиш имконини беради.

Кўргазманинг китоб жавонларида Леонид Ильич Брежневнинг ўзбек тилида зўр меҳр билан нашр қилинган асарлари қўйилган. Ўзбекистон, қардош республикалар ёзувчиларининг, таниқли совет ёзувчиларининг асарлари, шунингдек чет эл авторларининг кенг китобхонлар мулкига айланган асарлари ҳам бу ерга қўйилган.

Китоб графикаси стендлари хилма-хил. Рассомлар — график асарларининг муаллифлари китобхонлар қалбига йўл топа биладиган ранг-баранг расмлар чизганлар. Республика ёзувчиларининг асарларига кўплаб расмлар чизган Ўзбекистон халқ рассоми В. Кайдаловнинг, кўпгина халқаро ва Бутуниттифоқ конкурсларининг қатнашчилари И. Кириакиди, М. Кагаровларнинг асарлари бор. Рассом Ф. Гамбаров ёш ёзувчилар асарлари тўплами — «Ўзбекистон мадҳияси»га иллюстрациялар чизди.

СССР халқ рассоми, СССР Бадиий академиясининг мухбир аъзоси Р. Аҳмедов, Ўзбекистон халқ рассомлари Ч. Аҳмаров, Л. Абдуллаев, Н. Қўзибоев ва бошқа кўплаб мўйқалам усталари Ўзбекистон адабиёт ва маданият арбоблари образларининг галереясини яратдилар.

(ЎзТАГ).

Кўпмиллатли совет адабиёти фестивали қатнашчиларининг бир гуруҳи академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб, у ерда амалга оширилаётган ишлар билан танишдилар. Суратда: фестиваль қатнашчилари бирлашманинг цитрусзорида. (ЎзТАГ фотоси).

«ЛИТЕРАТУРНИЙ УЗБЕКИСТАН»

Мана, бир неча кундирки, қуёшли республикамизда кўпмиллатли совет адабиёти фестивали давом этмоқда. Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи «Литературний Узбекистан» деган махсус газета нашр этди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг «Буюк зафарлар йўлидан» сарлавҳали мақоласида қуёшли республикамиз меҳнаткашлари қўлга киритаётган ютуқлар, адабиётимиз намояндалари эришаётган муваффақиятлар ҳақида, адиб ва шоирларимиз олдида турган вазифалар ҳақида фикр юритилади.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Георгий Марковнинг «Ёзувчи истеъдоди» мақоласида Ўзбекистонда ўтаётган фестивалнинг адабиётимиз равнақидаги ўрни ҳақида сўз боради.

Шунингдек, газетадан Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Сарвар Азимовнинг «Ижоднинг бош мавзуси» мақоласи ҳам ўрин олган.

«Советлар оиласида, ягона оилада», «Ватанимни, республикамни куйлайман», «Шавкатли меҳнатга шарафлар» деган умумий сарлавҳалар остида кўпмиллатли совет адабиётининг йирик намояндалари ижодидан намуналар берилган.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА УЧРАШУВЛАР

Мамлакат ёзувчилари меҳнат қаҳрамонлари билан учрашиб, ишчилар, колхозчилар, олимлар, барча меҳнаткашларнинг юмушлари ва ташвишлари билан танишиб, ўзларининг янги асарлари учун бой ҳаётий материаллар тўпламоқдалар. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб Ўзбекистонда ўтаётган кўпмиллатли совет адабиёти фестивали ёзувчиларнинг воқеалар силсиласида бўлишга, совет халқи — бунёдкор халқ фаолиятининг барча томонларини яхшироқ билишга доимий равишда интилаётганликларининг ифодаси бўлди. 28 сентябрь куни фестиваль қатнашчилари — Москва, Ленинград, қардош иттифоқдош республикалардан келган сўз усталари, чет эллик меҳмонлар Тошкент ва Чирчиқдаги саноат корхоналарида бўлдилар.

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош корхонасида самимий учрашув бўлиб ўтди. СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Юрий Суровцев, шоир Владимир Жуков, болгариялик ёзувчи Иван Николов, польшалик адиб Тадеуш Сливяк, бошқа кўплаб таниқли шоирлар, прозаиклар, драматурглар ана шу илғор коллектив меҳнаткашлари ҳузурига келишди. Улар КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошираётган кабелчиларнинг шонли ишлари билан қизиқиб танишдилар. 1941 йилда эвакуация қилинган Москвадаги корхона асос солган бу завод биринчи эшелон келганидан кейин икки ой ўтиши билан фронт учун маҳсулот бера бошлаганлиги тўғрисида меҳмонларга гапириб бердилар. Ўша вақтларда йўлга қўйилган яхши анъаналар — зарбдорларча ишлаш, топширилган ишга бутун куч ва ғайратни сарфлаш анъаналарини бугунги кунда ҳам аҳил коллектив давом эттирмоқда. Ёзувчилар корхона цехларида бўлдилар, ишчилар билан суҳбатлашдилар. Кабелчилар уларга ССР Иттифоқининг олтмиш йиллигини қандай муваффақиятлар билан кутиб олаётганликлари тўғрисида гапириб бердилар.

Заводнинг мажлислар залида ўтган ижодий учрашувда ёзувчилар ишчилар синфининг шонли зафарлари уларнинг ижодида қандай ўрин эгаллаётганлигини айтдилар, ижодий режаларини ўртоқлашдилар. Завод ишчилари сўз усталаридан қандай асарлар кутаётганликларини изҳор қилдилар.

Чирчиқдаги ошхона мебеллари заводида, чарм галантерея буюмлари ва спорт товарлари ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳам самимий учрашув ва суҳбатлар бўлиб ўтди.

Ўзбекистонда кўпмиллатли совет адабиётининг фестивали давом этмоқда.

(ЎзТАГ).

● СЎЗ — АНЖУМАН ҚАТНАШЧИЛАРИГА

ЎЗБЕК ЎЗ ҚАРДОШИМ

Муҳаммаджон ҚОРАТОЕВ, Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси

Ўзбекистонда биринчи марта 1931 йили бўлганман. Кейин диёрингизга 1946 йили келдим. Учинчи марта эса 1958 йили Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференциясида Мухтор Авезовлар билан бирга қатнашиб, «Ҳозирги замон қозоқ драматургияси» мавзуида доклад қилдим. Ўшандан буён республикангизда тез-тез бўлиб тураман.

1958 йили, конференция кунлари ўзбек адабиётининг улкан намояндалари Ғафур Ғулом, Ойбек, Миртемир билан танишдим, Уйғун ва Зулфия билан дўстлашдим. Икки-уч йил кейин Ўзбекистонда қозоқ адабиёти ва санъати ўн кунлиги ўтказилди. Декада пайтида атоқли ўзбек ёзувчиси Абдулла Қаҳҳорникида Собит Муқонов, Ғабит Мусрепов ва мен меҳмон бўлдик. Ойбек, Миртемир, Зулфия ҳам уйига меҳмонга чақирди. Хуллас, ўн кунлик баҳонасида кўп ўзбек ёзувчилари билан жуда яқинлашиб кетдик, дўстлигимиз, ижодий алоқаларимиз янада мустаҳкамланди. Миртемир, Иззат Султон каби ўзбек адиблари билан эса оилавий дўстлик муносабатлари ўрнатдик.

Академик Воҳид Зоҳидов, ёзувчи Асқад Мухтор ва бошқа кўп ўзбек дўстларимнинг асарларини қизиқиб ўқиб бораман.

Ўзим адабиётшунос бўлганим туфайли ўзбек ҳамкасбларимнинг ижодини имкон борича диққат билан кузатишга интиламан. Масалан, Иззат Султоннинг чуқур билими, дадил илмий фикрларни кўтариб чиқиши менга ёқади, инсоний фазилатларини қадрлайман. Мен бу йирик олим билан хоҳ илмий, хоҳ шогирдлар тайёрлаш масалалари бўйича бўлсин, маслаҳатлашаман.

Ўзбеклар билан қозоқлар азалдан оға-ини, қон-қариндош. Бу шоирларимиз тақдирларида ҳам ёрқин кўринади. Ғафур Ғулом билан Собит Муқонов ака-укадек эдилар. (Турксиб ҳақидаги биринчи энг яхши шеърни ҳам Ғафур Ғулом ёзгани ҳаммамизнинг ёдимизда!). Бу икки улкан сўз санъаткорининг дўстлиги авлодлар учун ибратдир. Абдулла Тожибоев билан Миртемир, Зулфия билан Турсунхон Абдираҳмонованинг дўстлиги ҳақида ҳам шундай юксак гапларни айтиш мумкин. Айниқса, Ўзбекистон халқ шоири Миртемирнинг ҳаёти, ижоди халқлар дўстлигининг рамзи бўла олади. Биз, қозоқлар ҳам Миртемирни ўзимизнинг шоиримиз, деб ҳисоблаймиз. Негаки, унинг икки қардош халқ учун, икки қардош халқ адабиёти учун қилган хизматлари унутилмасдир...

Ўзбекистонга ҳар гал келганимда янги-янги дўстлар орттираман. Бу дўстларим турли касб эгалари бўлсалар-да, барчамизнинг ҳаётга, келажакка қарашимизда муштараклик, яқинлик бор. Орамиздаги ана шу яқинлик, қардошлик туйғулари халқларимиз дўстлигини мустаҳкамлашда ҳаётбахш омилдир.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Музикали программа. 10.35 — Наапет. Бадиий фильм. 12.15 — Дўстлик гулчамбари. 13.05 — Илмий-оммабоп фильм. 13.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 15.45 — В. Вишневский — ёзувчи, коммунист. 16.35 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 16.50 — Концерт. 17.25 — Горнчилар қаердасиз! 18.10 — С. Воронцов чалади. 18.30 — Фан оламида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Музикали фильм. 20.30 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Европа чемпионлари кубоги. Динамо (К) — Грассхопперс (Швецария). 23.45 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 — Жамиятшунослик. 10.05 ва 13.10 — Немис тили. 11.05 — Тарих. 11.35 ва 12.40 — Умумий биология. 12.05 — Ҳаёт мактаби. 13.40 — Ёш гвардия. 14.10 — Ленинградда машинасоз кадрларни тайёрлаш ҳақида. 14.40 — Людвиг ван Бетховен. 15.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Спорт ҳафталиги. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Архитектура. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Узеир Ҳожибеков. Узоқ умр аккордлари. Телебадиий фильм. 1 ва 2 сериялар.

ТОШКЕНТ-I. 18.05 — Болалар учун фильмлар. 18.30 — Болалар учун концерт. 19.00 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбекистонда кўпмиллатли совет адабиёти фестивали. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Кўпмиллатли совет адабиёти фестивалининг ёпилиши.

ТОШКЕНТ-II. 18.35 — Ҳужжатли фильмлар. 19.30 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Чўлу кампир бор экан. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик қўшиқлар. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Ривожланган социализм шароитида илмий-техника тараққиётини бошқариш. 11.25 — Концерт. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Ўзбек халқ қўшиқларидан «Феруз». 20.50 — Поэзия альманахи. 21.10 — Пахтакорлар учун концерт. 22.30 — Концерт.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва Ишлар мудирлигининг партия ва касаба союз ташкилотлари Марказий Комитет аппаратининг масъул ходими И. С. Саиджоновга отаси

Саъдулла САИДЖОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ишлар мудирлиги аппарати коллективи аппаратнинг масъул ходими М. В. Содиқовга отаси

Мирвосил СОДИҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети бадиий коллективлари уйғур ансамблининг музикачиси

Шерали МЕҲРАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49; 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50